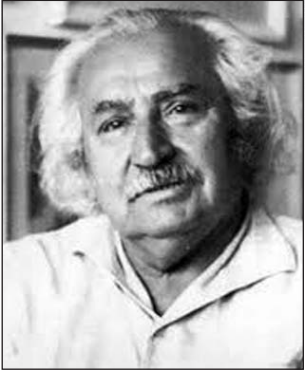

ՀԻՆ ԲԱՐԱՔԸ ԲԵՄԱԴՐՈՂ ՆԿԱՐԻՉԸ...

«ՀԻՆ ԹԻՖԼԻՍԸ ԷԼԻԲԵԿՅԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ԼԵՈՆԱՐԴՈՅԻ ԶՈԿՈՆԴԱՆ ԷՐ...». ՆՐԱ ՏԱՂԱՆԴԸ ՔՈՒՆ ԷՐ ՄՏԵԼ, ՈՐ ԱՎԵԼԻ ՈՒՇ ԱՐԹՆԱՆԱՐ

Սովորաբար, գերդաստանների պատմությունն սկսվում է ծնողներից: Էլիբեկյանների պարագայում ամեն ինչ եղել է ճիշտ հակառակը՝ նախ նկարիչ են դարձել Վաղարշակ Էլիբեկյանի որդիները՝ Ռոբերտն ու Հենրիկն, ապա՝ նաև նրանց հայրը: Ի դեպ, կրտսերը Ռոբերտն է: Նա՝ որպես նկարիչ, նախորդել է ոչ միայն հորը, այլև ավագ եղբորը: Իսկ տաղանդավոր զավակների հայրը նրանց էր միանալու կենսաթոշակի անցնելուց հետո միայն: Ջարմանալի է, չէ՞...

Բայց ամենագարնամալին հենց իր՝ ժողովրդական նկարիչ, արդեն 64-ամյա Վաղարշակ Էլիբեկյանի առաջին անգամ ձեռքը վրձին առնելու ու իր մեջ քնած տաղանդն արթնացնելու է: Իսկ մինչ այդ...

Վրաստանի մայրաքաղաքում ծնված ապագա արվեստագետը, որ իր ձեռագիրն էր թողնելու հայ գեղանկարչության պատմության մեջ, 20-րդ դարի 30-ական թվականներին ավարտել է Թիֆլիսի «Հայարտուն» մշակութային կենտրոնի նկարչական ստուդիան: Թվում է, թե հենց երիտասարդական տարիքից պիտի սկսեր զբաղվել նախընտրած արվեստով: Սակայն ճակատագիրն այլ ճանապարհ էր նախանշել. 26 տարեկանում նշանակվում է Թիֆլիսի պատանի հանդիսատեսի թատրոնի տնօրեն: Նրան թվում էր, որ այդ աշխատանքին զուգահեռ կզբաղվի նաև նկարչությամբ, բայց տնօրենի ծանրաբեռնված աշխատանքը դրա հնարավորությունը չի տալիս: Որոշ ժամանակ անց, տեղափոխվում է նույն պաշտոնն է ստանձնում Ստեփան Շահունյանի անվան պետական հայկական դրամատիկական թատրոնում՝ միաժամանակ լինելով թատրոնի գեղարվեստական խորհրդի նախագահը եւ բեմադրող-նկարիչը: Այդ տարիներին Վաղարշակ Էլիբեկյանը ձեռավորում է երկու տասնյակից ավելի ներկայացումներ: Յուրաքանչյուր ներկայացման պրեմիերայից հետո, քննադատները պնդում են, որ իր կոչումը նկարչությունն է. ներկայացումների բարձրակարգ ձեռավորումները դա էին հաստատում: Բայց հորդորներն անարդյունք էին մնալու այնքան ժամանակ, քանի դեռ չէր անցել կենսաթոշակի, եւ չէր արթնացել քնած մուսան: Իսկ դրան մղողը ոչ այլ ոք, քան... պարագայությունն էր լինելու. ի՞նչ անել այդ ծանծաղուն թոթափելու համար: Եվ ձեռք է բերում նկարչական պարագաներ: Տղաներն արդեն երեւանում էին եւ գտել էին իրենց կոչումը՝ նկարիչներ էին, մինչդեռ հայրը նոր էր սկսում: Ստեղծագործական թեման Թիֆլիսն էր: Եվ ծնվում են առաջին կտավները՝ «Թատերական Թիֆլիսի», «Հավվաբարի հրապարակը», այլ գործեր: Թատրոններում մի ամբողջ կյանք անցկացրած գեղանկարիչը կտավներն օգտագործելու էր

մասնակցությամբ: Վրձնելու եւ գալիք սերունդներին էր հանձնելու նաև Անդրկովկասի մշակութային կենտրոն համարվող հին Թիֆլիսի ճարտարապետական նկարագիրը՝ նեղ ու ծուռ փողոցների, կղմինդրե շենքերի զարդանախշ պատերի, ճաղաշար պատշգամբների, զիգագածե քիվերի ու աստիճանավանդակների պատկերներով:

«Հին Թիֆլիսին նվիրված նկարների շարքը ես ստեղծել եմ մեծ բավականությամբ ու սիրով, որոնք արտահայտում են հիացմունք եւ անսպառ սեր դեպի Թիֆլիսին՝ իմ մանկության քաղաքը»,- գրելու էր իր Թիֆլիսն ստեղծած վաստակաշատ գեղանկարիչը, որ արարել է այդ քաղաքի մասին իր հիշողությունների բարի, աշխույժ մի ամբողջ աշխարհ:

Ջարմանալի շռայլությամբ է ստեղծագործել Վաղարշակ Էլիբեկյանը՝ չորս տարում 150-ի հասնող

Վաղարշակ Էլիբեկյանը՝ կնոջ՝ Ֆլորայի, զավակների՝ Լուիզայի, Հենրիկի ու Ռոբերտի հետ: Լուսանկարը՝ ընտանեկան ալբոմից «Վրաստան» թերթի տրամադրեց Լուիզայի դուստր Արփինե Մուրադյանը

կտավ: Եվ չնայած այն իրողությանը, որ քաղաքը վրացական է, բայց կտավներում միջավայրն ու կերպավորումներն այնքան են հայաշունչ ու հոգեհարազատ, որ ակամայից մտածում ես, թե վրաց ողջ մայրաքաղաքն է հայկական կերպարի մեջ:

Մեկ այլ ականավոր թիֆլիսահայ՝ Աղասի Այվազյանը, որ հիացած էր իր համաքաղաքացու արվեստով, չի թաքցրել իր սքանչացումը. «Հին Թիֆլիսը Էլիբեկյանի համար Լեոնարդոյի Զոկոնդան էր, Վան Գոգի արեւն ու Այվազովսկու ծովը...»: Ռուբեն Ջարյան արվեստաբանն էլ իր խոսքն էր ասելու. «Էլիբեկյանի նկարները հիշողություններ են: Դրանցում հաստատվում են քաղաքի կենսասիրությունն ու կենսուրախությունը, միայն իրեն բնորոշ տոնականությունը»:

Հայ կերպարվեստում իր անունը հաստատած նկարիչը անհատական ցուցահանդեսներ է ունեցել երեւանում, Թիֆլիսում, Լոնդոնում, Լոս Անջելեսում, այլ քաղաքներում, վաստակել Վրաստանի, Հայաստանի ժողովրդական նկարչի կոչումներ: Նրա ստեղծագործություններն իրենց պատվավոր տեղն են գտել Չարենցի անվան գրականության եւ արվեստի բանգարանում, Հայաստանի, Վրաստանի Ազգային պատկերասրահներում, Մոսկվայի, Բաքվի պատկերասրահներում, արտերկրի բազմաթիվ մասնավոր հավաքածուներում:

...Էլիբեկյանների՝ գարնանալի գերդաստան. նկարչի տաղանդավոր զավակները՝ Հենրիկն եւ Ռոբերտը, նաև նրանց շառավիղները գալու էին նոր երանգներով հարստացնելու մեր գեղանկարչական արվեստը, նոր հնչեղություն տալու հայրական իրենց ազգանվանը...

Վաղարշակ Էլիբեկյան. «Թիֆլիս» իմ մանկության եւ պատանեկության քաղաքը»

իբրեւ բեմադրավայր, թիֆլիսյան կյանքը ներկայացնելու էր ասես բեմականացված, հին քաղաքի մթնոլորտը արտահայտելու շարժումների, կեցվածքի, դիմախաղերի մեջ: Այդ բազմապլուս «բեմականացման» գունայնության միջավայրում կերպավորվելու էր առօրյան՝ քաղաքի մարդկանց՝ կիստոների ու դուքանիների, զուռնաչիների ու հարսանքավորների

ՀՈԲԵԼՅԱՆ

ՎՐԱՍՏԱՆԸ ՇՆՈՐՀԱՎՈՐՈՒՄ Է ԷԴԱՐԴ ՄԻԼԻՏՈՆՅԱՆԻՆ

Մայիսի 12-ին Հայաստանի գրողների միության նախագահ, բանաստեղծ, նկարիչ, Հայաստանի մշակույթի վաստակավոր գործիչ Էդվարդ Միլիտոնյանը մշտնջեն իր ծննդյան 70-ամյա հոբելյանը: Բանաստեղծի ծննդյան հոբելյանական տարեդարձի կապակցությամբ շնորհավորական ուղերձներ են հղել Հայաստանի նախագահ Վահագն Խաչատուրյանը, Հայաստանի կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարար Վահրամ Դումանյանը, Հայ Առաքելական Սուրբ եկեղեցու Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Տեղապետ Վարդապետ Դավթյանը:

Իր հայ գործընկերոջը շնորհավորել է նաև Վրաստանի գրողների միության նախագահ Մաղվալա Գոնաշվիլին, ում «Նվեր Մայրիկին» երեւանում լույս տեսած գիրքը, խմբագրվել է Էդվարդ Միլիտոնյանի կողմից:

Ընթերցողին երկայացնում ենք Մաղվալա Գոնաշվիլու շնորհավորական ուղերձը:

Ազգերի միջեւ բարիդրացիական, պատվախնդիր ու խաղաղ համակեցության ավանդույթները ձեռավորվում եւ ամրանում են դարերի ընթացքում: Դարերի ընթացքում կառուցվում է բարեկամություն կոչվող կամուրջը ու, եթե ժամանակակից գործիչների կողմից չի ամրապնդվում նրա հիմքը, ճեղքեր են գոյանում:

Վրացիների եւ հայերի բարեկամությունը դարեր է հաշվում: Եվ այդ կապող սիրո ամրապնդման առանցքային գործիչներից մեկը Էդվարդ Միլիտոնյանն է՝ Հայաստանի գրողների միության նախագահը, փայլուն բանաստեղծն ու իր ողջ էության մտավորականը, բազմաթիվ մրցանակների եւ պարգևների կրողը:

Վրաց ընթերցողը լավ է ճանաչում Էդվարդ Միլիտոնյանին եւ սիրում է նրա իմաստնությամբ ու տաղանդով լի ստեղծագործությունը: Հայտնի է, որ ազգի ոգին բանաստեղծության մեջ է ապրում: Ահավասիկ, հայի ոգին ապրում է Էդվարդ Միլիտոնյանի հիասքանչ պոեզիայում: Նրա յուրաքանչյուր տողն անցյալի հանդեպ խորն ակնածանք է, բերկրանք ու զոջում արդիականության հանդեպ: Միլիտոնյանի բանաստեղծություններից մեկում, որը կոչվում է «Պոեզիա», մեծն ստեղծագործողը սրտի ցավով նշում է. «Պատի մոտ նստած է պոեզիան՝ թափառական շան կարգավիճակով»: Այսօր՝ ատոմի, նեյլոնի եւ համակարգչի դարում, երբ անտարբերությունը ստվերել է կարեկցությանը, երբ փողն է դարձել մարդկանց շարժիչ ուժը, երբ փորձում են ցած գցել պոեզիայի մեծության լուսապսակը, կրկին բանաստեղծն է փորձում ճանապարհից շեղված մարդկանց հոգիներում լույսի, բարության չիվ բերել ու հոգին այդ լույսով ջերմացնել: Այդպես են գրվում Էդվարդ Միլիտոնյանի բանաստեղծությունները, այդպես են ստեղծվում նրա հիասքանչ գեղարվեստական կտավները: Վրաստանի մայրաքաղաքը գովերգել են բազմաթիվ օտար բանաստեղծներ, քանիսն են բանաստեղծություն նվիրվել Թիֆլիսին, եւ սակայն հազվադեպ են կարողացել նման ջերմ տոներ, որպիսիք գրվում են պարոն Էդվարդի բանաստեղծություններում, հազվադեպ են տեսել նույնքան գույն, արեւի շող ու փառաբանում: Այո՛, այդպես միայն ամենահավատարիմ ընկերներն են գրում...

Գիտեն՝ Հայաստանն արժանվում է մշտնջեն իր ընտրյալ զավակի հոբելյանական օրը, այդուհանդերձ, մենք՝ նրա ընկերները, մեծ սիրով սպասում ենք նրան Թիֆլիսում, որպեսզի միասին եւս հոբելյանական միջոցառում կազմակերպենք մեր սերն ու հարս գանք, հավատարմությունը եւս մեկ անգամ հաստատելու համար:

Ուզում են շնորհավորել իմ սիրելի ընկերոջն ու գործընկերոջը հոբելյանական տարեթվի առիթով եւ մաղթել նրան երկարակեցություն, արեւշատություն. ստեղծագործական հաջողություններ եւ ընթերցողների մեծ սեր:

ՄԱՂՎԱԼԱ ԳՈՆԱՇՎԻԼԻ

Վրաստանի գրողների միության նախագահ

«Վրաստան» թերթի աշխատակազմը, բազմահազար ընթերցողները, Էդվարդ Միլիտոնյանի ստեղծագործության բազմաթիվ երկրպագուները սիրով միանում են սիրելի բանաստեղծին ուղղված շնորհավորանքներին, մաղթում քաջառողջություն, հոգեզավակ գրքերի նորանոր ծնունդներ եւ, իհարկե, կրկնապատիկ ջանք ու եռանդ հայ-վրացական գրական կապերն է՛լ ավելի խորացնելու ու ամրապնդելու գործում:

ՀԱՎՈՐ ՄՐԱՊՅԱՆ

ՀԱՐՑ - ՊԱՏԱՍԽԱՆ ԱՅԼԱԶԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

Չարգելի՛ ընթերցողներ: Շուրջ երկու տարի, կորոնավիրուսի համավարակով պայմանավորված՝ «Վրաստան» թերթը դադարեցրել էր իր ավանդական եւ ընթերցողների շրջանում հետաքրքրություն վայելող 6-րդ էջի «Այլազան» խորագրով նյութաշարերի տպագրումը: Ժամանակի պահանջով տվյալ էջը տրամադրվում էր «Կովիդ-19»-ի սրմամբ պայմանավորված իրավիճակի լուսաբանմանը, մեր երկրի կառավարության որոշումներին՝ սահմանափակումներին, վարակի տարածումը կանխարգելող միջոցառումներին, մասնագետների եւ փորձագետների հնարավոր խորհրդատվություններին: Այսօր, երբ վատախոթյամբ կարող ենք ասել, որ ինչպես աշխարհում, այնպես էլ՝ մեր երկրում, կորոնավիրուսը գրեթե հաղթահարվել է, եւ համավարակային իրավիճակի սրությունը զգալիորեն համդարձվել, խմբագրությունը, ընդառաջելով «Այլազանի» նյութաշարը մեր թերթում կրկին տեսնելու ընթերցողների բազմաթիվ խնդրանքներին, վերսկսում է սիրված հրապարակումները:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԵՂՐԸ՝ ԶՐԱՇԱԳՈՐԾ

Բժշկական շաղկապներում նյութեր են հրապարակված մեղրի հրաշագործ հատկությունների մասին: Հեղաբերքի է ինչի՞ վրա են հիմնված կամ գործնականում փաստավորված նման պնդումները:

Ս.Կարապետյան
Ծալկայի մունիցիպալիտետ

Սովորաբար, մեղրը ասոցացվում է մեղվի հետ: Հետազոտությունները պարզել են, որ մեղուն մոտավորապես 56 միլիոն տարեկան է: Սակայն, միլիոնավոր տարիներ առաջ գոյություն ունեցած մեղուն ոչնչով չի տարբերվում այսօրվա մեղվից: Նշանակում է՝ այս զարմանալի միջատը, բանական մարդուց այդքան առաջ ստեղծված լինելով, մինչ օրս էվոլյուցիոն ոչ մի փոփոխության չի ենթարկվել: Այսինքն, ստեղծված համակարգն այնքան կատարյալ է, որ սրբագրումների կարիք չի զգացվել: Հետեւաբար, այդպիսի կատարյալ համակարգը չի

կարող անկատար արտադրանք տալ: Բայց հնում մեղր հասկացողությունն ընդգրկում էր փեթակում արտադրվող մթերքն իր բոլոր բաղադրիչներով, որոնց հանրագումարը շատ ավելին էր, քան պարզապես մեղրը: Ահա թե ինչու է մեր օգտագործած մեղրը տարբերվում մեր նախնիների օգտագործած առասպելական ու հրաշագործ մեղրից: Այնուամենայնիվ, մեղրն այն մթերքն է, որն օժտված է բացառիկ օգտակարությամբ: Հետեւաբար, պետք է տամը միշտ լավ մեղր ունենալ: Դա անհրաժեշտ է ընտանիքի բոլոր անդամներին:

ԱՀԱՋԱՆԳ

ԳԱՐԵԶՐԱՄՈՒԹՅԱՆ ՎՆԱՍՆԵՐԸ

Ամռան շոգ օրերին շաղկապներ՝ որպես փրկարար միջոց, օգտագործում են գարեջուրը: Լսել եմ, որ այդ խմիչքին, դրական հատկություններն ըստի, վերագրում են նաեւ բացասական հատկանիշներ: Գուցե պարզաբանե՞ք՝ որո՞նք են դրանք:

Վ.Մախսյան

Ք.Նիսոնովնոյա

Գարեջուրը չարաշահողների գոտկային հատվածը լայնաբեր է, մեծանում՝ ստամոքսը: Գարեջրամոլությունը վնասում է ուղեղի այն հատվածները, որոնք պատասխանատու են հիշողության համար: Տղամարդկանց մոտ խախտվում է սերմնաբջջների զարգացման ընթացքը, բացասական ներգործություն ունի սեռական կյանքի վրա: Եթե լայն սպիրտի պարունակությամբ 1 շիշ գարեջուրը համարվի 50գ օղու, բայց 1 լ գարեջրի կալորիականությունը 500 կկալ է, այն նաեւ ախորժակն է գրգռում: Գարեջրային ալկոհոլությունը հանգեցնում է նրան, որ լյարդում մի նյութ է արտադրվում, որը խոչընդոտում է հիմնական

սեռական հորմոնի արտադրմանը: Դրա արդյունքում, արտադրվում են իգական հորմոններ: Ընդհանրապես, տղամարդկանց եւ կանանց օրգանիզմներում միշտ կան երկու տեսակի հորմոններ, որոնցից մեկի գերակշռությամբ են պայմանավորված արտաքին նշանները: Կանանց մոտ, գարեջրի յուրաքանչյուր շիշը խմելուն զուգընթաց, մեծանում է կրծքագեղձի քաղցկեղի վտանգը: Գարեջուրը բացասական ազդեցություն է ունենում սրտի վրա, այն ծանրաբեռնվում է, հյուսվում, թոշնում եւ չի կարողանում արյունը թափով մղել: Գարեջրի վտանգը հենց դրա երեւութական անվտանգությունն է:

ԳԻՏԵՔ, ԱՐԴՅՈՒՔ...

ԵՐԿԱՐԱԿԵՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐԶԱՐԱՍՏՈՍ

Ամեն առավոտ, քնից արթնանալուց անմիջապես հետո (քաղցած ստամոքսին), 1թ.գ. մեղրով 1 բաժակ տաք ջուր խմել: Կես ժամ չուտել, կարելի է եւ ավելի երկար: Այնուհետեւ, նախաճաշին ուտել վարսակաձավարով եւ ջրով պատրաստված խյուս, առանց աղի, շաքարի եւ կարագի: Խյուսին ավելացնել 1 թ.գ. մեղր, 3-4 ճ.գ. անյուղ կաթնաշոռ: Եվ այդպես՝ ամեն առավոտ:

ԵՇՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ ՍՏԻ ՄԱՍԻՆ

«Իրականում սուտը կեղծ փոխանցման ճշմարտությունն է: Ավելի ուշ ցանկացած մարդ հասկանում է, որ ստի եւ ոչ ստի միջեւ ընտրությունն իրականում մեծ չէ: Եվ սակայն, արդեն շատ ուշ է լինում»:

Ռեյ Բրեդերի

Մարդու համար մարդկային ոչինչ խորթ չէ, այդ թվում՝ նաեւ ստելը: Այո՛, մարդիկ ստում են, խաբում իրար, երբեմն շահի, երբեմն ջրից չոր դուրս գալու, իսկ երբեմն հենց այնպես: Տեսակավորել ու խոսել ստի մասին կարելի է ու հնարավոր, առաջարկում ենք մի քանի հետաքրքիր փաստ կյանքի անբաժան ու անվերջ այդ երեւոյթի մասին...

ԵՐԲ ԽՈՍՈՒՄ ԵՆ ԱԶՔԵՐԸ...

Մի թյուր կարծիք է հաստատված աշխարհում, որի համաձայն, երբ մարդ ստում կամ թաքցնում է մի բան, ապա չի նայում զրուցակցի աչքերին՝ այս ու այն կողմ տանելով աչքերը:

«Սուտն ունի իր անդամաճան ու մշտական ուղեկիցը՝ խորամանկությունը»:- Ջոն Լոկ

Ինչպես հաստատում են հոգեբանները, սա մի՞՞ք է: Մասնագետներն ուսումնասիրել են փորձարկության հատուկ տեսանյութեր, որոնց ընթացքում, մասնակիցներից ոմանք ճշմարտություն են ասել, մյուսները ստել են, ըստ որում՝ ե՛ւ առաջինները, ե՛ւ երկրորդները հայացքն այս ու այն կողմ են տարուբերել, ինչը եւ ստեղծել է այսպես կոչված «վազվզող աչքերի» էֆեկտը: Սուտասանները դա արել են ոչ ավելի հաճախ, քան ճշտախոսները, այնպես որ, աչքերից անհնար է որոշել՝ ստում է մարդը, թե ոչ:

ԵՐԲ ՍՏԻ ԴԵՏԵԿՏՈՐԸ ՍՏՈՒՄ Է...

Որոշ դատարաններում ստի դետեկտորն ընդունում են որպես ապացույց, մինչդեռ լիովին հիմնվել նման «ապացույցի» ճշգրտության վրա, իհարկե, չի կարելի: Իրականում ստի բոլոր դետեկտորները հիմնված են մարդու մոտ սթրեսի եւ տազանալի բացահայտման վրա, այդուհանդերձ, շատ սուտասանների մոտ դրանք հնարավոր է, որ չլինեն, իսկ սա արդեն խոսում է այն մասին, որ նման տվյալները չի կարելի օբյեկտիվ համարել: Բացի այդ, ե՛ւ սթրեսը, ե՛ւ տազանալը ցանկության դեպքում այդքան էլ դժվար չէ թաքցնել...

Որոշ ուսումնասիրողներ փորձում են ստեղծել սարք, որը կբացահայտի սուտը ուղեղի մագնիսա-ռեզոնանսային տոմոգրաֆիայի միջոցով (ՄՌՏ), բայց այս մեթոդի արդյունավետության մասին ապացույցներ դեռ չկան:

ԱՍԵԼՈՎ ԻՆՔՆԵՐՍ ՄԵՋ

Ու թեւ ստախոսների ու խաբեբանների պատճառով միշտ տուժում է շրջապատը, պարզից էլ պարզ է, որ նման մարդիկ նախ իրենք իրենց են խաբում:

Ուսումնասիրությունները, որոնք անցկացվել են 2011 թվականին, ցույց են տալիս, օրինակ, որ եթե մարդիկ խաբեությանը ստանում են թեստային հարցերի գնահատականներն ու այդ կերպ արհեստականորեն բարձրացնում արդյունքները, ապա նմանները հակված են գերազանցատել իրենց ընդունակությունները, նույնիսկ, եթե գիտակցում են, որ պատասխանները ստացել են անարդար ճանապարհով: Այլ կերպ ասած, մարդն ինչպես ուրիշին, այնպես էլ ինքն իրեն է խաբում:

ՀՏԱՊՈՂԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒ ՍՈՒՏԸ

Հոգեբանների ուսումնասիրությունների համաձայն, ավելի հաճախ սուտը չի ծրագրվում նախապես: Մարդկանց մեծամասնությունը խաբում է այն ժամանակ, երբ անհրաժեշտ է ընդունել արագ որոշում եւ ստի հետեւանքների մասին մտածելու ժամանակ այդ պահին չի ունենում:

ՈՐՔԱՆ ՀԱՃԱԽ ԵՆՔ ՄԵՆՔ ՍՏՈՒՄ

Ամերիկյան գիտնականներն անցկացրել են հետազոտություններ, որոնց ընթացքում մարդ-

կանց խնդրել են խոստովանել, թե որքան հաճախ են նրանք ստում, եւ մասնակիցների բացարձակ մեծամասնությունը խոստովանել է, թե ստում է օրը մեկ-երկու անգամ:

Հենց սկզբից մարդկությունը ստիպված է եղել անընդհատ պայքարել իր գոյի համար, մարդիկ ստիպված էին տարբեր միջոցների դիմել իրար միանալու եւ ցեղակիցների հետ մերվելու համար: Ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ նման գործիքներից մեկը շատ հնարավոր է հենց սուտը դառնալ: Տակտիկական սուտը կամ մոլորության մեջ գիտակցաբար զցելու հնարը խաբողին օգնում է հարաբերություններ հաստատել՝ մարդու մոտ ստեղծելով իր մասին այլ պատկերացումներ: Այնպես որ, շատ հնարավոր է, որ եթե մարդիկ իրար չխաբեին, երբեք չէին կարողանա պայմանավորվել ու նույնիսկ գոյատևել:

ՄԱՆԿԱՆ ՍՈՒՏ

Եթե դուք մտածում եք, որ երեխաները բյուրեղյա մաքրություն ունեն իրենց մտադրությունների մեջ, եւ խաբում են, որովհետեւ չեն գիտակցում իրենց սուտը, ապա չարաչար սխալվում եք: Ուսումնասիրելով մանկան հոգեբանությունը՝ գիտնականները պարզել են, որ երեխան սովորում է գիտակցաբար խաբել, երբ դադարում է «չոչ» անել: Նույնիսկ երկու տարեկան երեխաները կարող են մատի վրա խաղացնել իրենց ծնողներին (եւ ոչ միայն):

«Ով այդքան էլ չի հենվում իր հիշողության վրա, նրան դժվար չէ դասավորված սուտ հրամցնել»,- Միշել դե Մոնտեն:

ԳԻՏԱԿԱՆ ՍՈՒՏ

Ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ անընդհատ խաբող մարդկանց ուղեղը միջին հաշվով պարունակում է 22-26 տոկոս սպիտակ նյութ: Նրանց մոտ ավելի ուժեղ է զարգացած նախաֆրոնտալ շերտը՝ ուղեղի հատված, որը պատասխանատու է ընկալման ու ինտելեկտի համար: Տարօրինակ է, չէ՞: Բացարձակապես: Որպեսզի ասել ճիշտը, միայն ճիշտը եւ ոչինչ, ճշտից բացի, իրականում մեծ ուղեղ հարկավոր չէ: Այստեղ մտածելու ի՞նչ կա: Ասվում է այնպես, ինչպես կա: Իսկ ահա սուտը, շատ ավելի բարդ գործ է, այն ինչպես ուզում ես պատի, ստեղծագործություն է...

Ահա թե ինչ է ասում այդ մասին պրոֆեսոր Յալին Յանգը (Հարավային Կալիֆոռնիայի համալսարան)։ «Հաճախ ու գիտակցաբար խաբող մարդկանց մոտ, ուղեղն ավելի լավ է իրար կապում տարբեր կերպարներ ու հասկացություններ, որոնք իրականում կարող են ոչ մի ընդհանուր բան չունենալ, մարդկային ուղեղի մեջ նման կապերի համար պատասխանատու է հենց այդ սպիտակ նյութը»։ Ոմանց, օրինակ, դժվար է լինում աշխատանքից ուշանալու պատճառներ գտնել, իսկ արմատացած սուտասանները հեշտությամբ հորինում են մեկը մյուսից ճշտանման պատմություններ։ «Ներյոնական կապերը թույլ են տալիս մարդուն մի պատմությունից արագ անցնել կատարել դեպի մյուսը եւ գեներացնել լիքը գաղափարներ, առաջին հայացքից համատեղելով լրիվ տարբեր բաներ», - պարզաբանում է Յանգը։

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆՊՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ԵՎ ԿԱՎԿԱԶՊՐԵՍԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

յան եվրոպայի էներգախնայողության և շրջակա միջավայրի գործընկերության հիմնադրամից (E5P): Ավտոբուսների փոխանցման առաջին փուլը կսկսվի 2022թ. վերջին և կիրականացվի մի քանի փուլերով 2022-2023 թթ. ողջաթուև:

ԽՈՐՀՐԴԱՆԻՇ

ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹՅԱՆ ԽԱՉՔԱՐԻ ԲԱՑՈՒՄԸ՝ ՄԱՅԻՍԻ 15-ԻՆ

Չայ եւ վրաց ժողովուրդները դարերով ապրել են կողք-կողքի, բարեկամությունն ու համագործակցությունը հավատակից ազգերի միջեւ անընդելի է եւ հաստատուն:

Որպես երկու հարեւան ժողովուրդների դարավոր բարեկամության հարատւության վկայություն, որպես այդ բարեկամության զարգացման հսկայական ներուժի խորհրդանշ՝ Թբիլիսիի Չավաթար թաղամասում գտնվող Սուրբ Էջմիածին եկեղեցու բակում կանգնեցվեց գեղեցիկ խաչքար: Խաչքարը քրիստոնեության մասին լուռ վկայություն է, քրիստոնեության տարածման բավականին ազդեցիկ միջոց: Խաչքարը ներառում է նաեւ հնագույն թաղաքակրթությունների կրողներ Չայաստան ու Վրաստան երկրների, հայ-վրաց ժողովուրդների անխախտ բարեկամությունը մշտապես ամրապնդելու ցանկությունն ու հսկայական կարողունակությունը: Խաչքարը կանգնեցվել է ծնունդով թբիլիսեցի Մխիթարյան ընտանիքի բարերարությամբ:

Ընթացիկ տարվա մայիսի 15-ին, հավարտ կիրակնօրյա Սուրբ պատարագի, ժամը 12.00-ին, Վիրահայոց թեմի առաջնորդական տեղապահ, Տեր Կիրակոս վարդապետ Դավթյանի ձեռամբ եւ հոգեւորականաց դասի մասնակցությամբ, տեղի կունենա նորահիմն խաչքարի Սրբալույս մյուռոնով օծման արարողությունը:

«ԵՎՐԱՏԵՍԻԼ - 2022»

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՂ ՌՈԶԱ ԼԻՆԸ՝ ՓԱՌԱՏՈՆԻ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉՈՒՄ

Իտալական Թուրին քաղաքում անցկացվեցին «Եվրատեսիլ-2022» երգի կիսաեզրափակիչ փուլերի ելույթները:

Հայաստանի ներկայացուցիչ Ռոզա Լինը, առաջին կիսաեզրափակչում, Snap» երգով նվաճեց եզրափակչի ուղեգիրը:

Ցավոք, վրացական Circus Mircus խումբը՝ Lock Me In երգով, որ հանդես եկավ երկրորդ կիսաեզրափակիչ փուլում, չկարողացավ նվաճել «Եվրատեսիլ 2022»-ի եզրափակչի ուղեգիրը: Եզրափակչի ուղեգիր նվաճեցին նաեւ Շվեյցարիան, Իսլանդիան, Լիտվան, Պորտուգալիան, Նորվեգիան, Հունաստանը, Ուկրաինան, Մոլդովան, Նիդերլանդները, Բելգիան, Չեխիան, Ադրբեյջանը, Լեհաստանը, Ֆինլանդիան, Էստոնիան, Ավստրալիան, Շվեդիան, Ռումինիան, Սերբիան, Իտալիան, Ֆրանսիան, Գերմանիան, Իսպանիան, Միացյալ Թագավորությունը: Այն կկայանա այսօր՝ մայիսի 14-ին:

ԴԺՔԱԽՏ ՊԱՏԱՀԱՐ

ՌՈՒԴԻԿ ՉՈՐԱՆՅԱՆ

Մե՛ր լավ դասընկեր, ինչո՞ւ կյանքն այդքան դժվար վարվեց քեզ հետ ... Երբեք կպատկերացնեիք, որ երեկ մեզ հետ խաղացող Ռուդիկին վերջին հրաժեշտն ենք տալու:

Մեր դասընկեր բարի էր, ազնիվ, համեստ, պարկեշտ ու ընկերասեր, ծիծաղկոտ ու ժպտերես, սիրված եւ հարգված ուսուցիչների, ընկերների եւ շրջապատի կողմից: Մեր սիրելի Ռուդիկ, որքա՞ն անկատար երազներ տարար քեզ հետ, որքա՞ն սպասելիքներ ուների դու կյանքից... Մեծ ավստանքով ենք խոսում անցյալով... Իրոք անհավատալի է, բայց... բայց դու արդեն բացակայում ես մեր շարքերից... Անսփոփ է ծնողներիդ վիշտը, մեր սիրելի դասընկեր... Մենք կփորձենք սփոփել, բայց... բայց ոչ ոք եւ ոչինչ չի կարող լցնել այն դատարկությունը, որ թողեցիր քեզանից հետո: Քո քաղցր երգի ձայնը դեռ երկար կհնչի մեր ունկերում, իսկ քո գրած բանաստեղծությունները մենք միշտ կհիշենք ու կընթեր-

ցենք: Շատ դժվար կլինի առանց քեզ... մե՛ր սիրելի Ռուդիկ, դու մեր հուշերում կմնաս հավերժ, եւ համոզված ենք, որ քո ծիծաղկոտ աչքերով միշտ վերելից կծպտաս մեզ բարի հիշատակի նման: Հավերժ հիշատակ քեզ, մեր սիրելի դասընկեր: Թող հոգիդ լուսավորվի Աստծո օրհնանքով եւ հավիտենությամբ:

XI դասարանի աշակերտներ Շահումյանի թիվ 1 հանրային դպրոցի մանկավարժական կոլեկտիվը Ռուդիկ Չորանյանի ողբերգական մահվան կապակցությամբ ցավակցում է նրա ծնողներին ու հարազատներին:

ԾԱՆՈԹԱՄԱՐՏ

ՎՐԱՏԱՆԸ՝ 1, ՀԱՅԱՏԱՆԸ՝ 5 ՄԵՂԱԼ՝ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

Հունաստանի Հերեկլիոն քաղաքում եզրագիծը հատեց ժամնարտի մարզաձևում աշխարհի երիտասարդական առաջնությունը:

Մրցաշարում Վրաստանի հավաքականի մարզիկներից աչքի ընկավ վրաց հայտնի ծանրորդ, աշխարհի, Եվրոպայի եւ Օլիմպիական խաղերի չեմպիոն Գիորգի Ասանիձեի որդին՝ Սաթա Ասանիձեն: Նա 81 կգ քաշային կարգի հորում վարժությունում արժանացավ փոքր ոսկե մեդալի, իսկ երկամարտում նվաճեց մեծ բրոնզե մեդալ:

Մրցաշարին մասնակից Հայաստանի մարզիկներն իրենց ակտիվում գրանցեցին 2 ոսկե, 2 արծաթե եւ մեկ բրոնզե մեդալներ:

Աշխարհի չեմպիոնի կոչումը նվաճեցին Գառնիկ Չոլակյանը (55 կգ) եւ Գարիկ Կարապետյանը (96 կգ), արծաթե մեդալներ են նվաճել Սուրեն Գրիգորյանը (89 կգ) եւ Պետրոս Պետրոսյանը (102 կգ), իսկ բրոնզե մեդալակիր է դարձել Գոռ Սահակյանը (67 կգ):

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
		10	11				12		
13		14				15	16		
	17				18				
19			20	21			22		23
	24	25				26			
27	28	29	30	31					
	32	33		34					
35				36			37		
38		39		40			41	42	
			43				44		
45	46						47	48	
49			50		51	52	53		
54					55	56			
				57					
58				59				60	
	61						62		

Խ Ա Չ Ք Ա Ռ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ. 1.Միջնակարգ մասնագիտական կրթական օջախ: 4.Զորորդ դարի Հայոց կաթողիկոս ... Պարթև: 8.Իմաստ արտահայտող տառերի խումբը: 10.Մետրոյի կայարան Թբիլիսիում: 12.Ժխտական նախածանց: 13.Հերիք, բավական: 14.Թխվածքի համային բաղադրիչ: 15.Զծերացած, թարմ, երիտասարդ: 17.Մաքուր, անաղարտ, տմական: 18.Հարմար, ճիշտ ժամանակին: 19.Սատկած կենդանու դի: 20.Բոյը, նաեւ տարիքը: 22.Թիվ, նշան, բալ: 24.Ձատկական ալկոհոլային ըմպելիք: 26.Հնդկական ֆիլմ «...ն եւ Գիտան»: 27.Մխալ, ոչ ճիշտ: 29.Անաղարտ, մաքուր: 32.Վրաց երգչուհի ... Բրեզվածե: 34.Անմարդաբնակ, անայի: 35.Քաղաք ՌԴ-ում: 35.Երիտասարդ երգիչ, դերասան ... Ծառուկյան: 38.Ետադաս կապ: 39.Ցուցական դերանուն: 40.Լացի, լիկ, լիկա: 41.Հայոց աստվածուհի: 43.Կամ, կաս, ...: 44.Գետ Վրաստանում: 45.Օրգանական նորագոյակցություն: 47.Ավետա..., քավա..., տաղա...: 50.Հայտնի լուսանկարիչ Հովսեփ ...: 52.Բաղնիքի տեսակ: 54.Պ.Պռոշյանի ծննդավայրը: 55.Մեղուների խումբը: 57.Երեւանյան լիճ: 58.Ավ.Իսահակյանին տրված պատվանունը: 59.Հացահատիկի խորձ: 60.Փոքրացուցիչ մասնիկ: 61.Արմեն Տիգրանյանի օպերաներից: 62.Նահանգ Արեւմտյան Հայաստանում:

ՈՒՂՂԱՆՅԱՆ. 1.Ծովափնյա քաղաք Վրաստանում:

ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉՔԱՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ. 6.Խելառ: 8.Տայգա: 10.Լուվր: 11.Վույ: 13.Դավիթ: 14.Ուկրաինա: 16.Ակաի: 17.Դեր: 18.Դոշաք: 20.Լորդ: 21.Սան: 22.Վիատ: 26.Երեց: 28.Բեկոր: 31.Նեղ: 32.Սակ: 34.Վինի: 35.Իսկրա: 36.Ցլիկ: 38.Կոկ: 41.Տալ: 43.Ֆիդայի: 45.Ծունկ: 48.Կոր: 49.Ֆարս: 52.Զգոն: 53.Դուռ: 54.Սուր: 55.Թիակ: 56.Խոյ: 57.Բիծա: 58.Ռամ: 59.Շրի: 60.Սին:

ՈՒՂՂԱՆՅԱՆ. 1.Հեռախոս: 2.Մուկ: 3.Ստրուկ: 4.Ժյուրի: 5.Կավիդոր: 7.Ալիշան: 9.Լյարդ: 12.Ուներ: 15.Կաբարե: 19.Շաշկի: 23.Հեմակ: 24.Տեղին: 25.Գրիկ: 27.Լար: 29.Եվրո: 30.Ուն: 32.Սկի: 33.Կառ: 37.Իլիկ: 39.Կանգառ: 40.Պարույր: 41.Տիֆ: 42.Այրուծի: 44.Դոդո: 46.Ուզի: 47.Կոկա: 50.Ամիս: 51.Սրան:

Գլխավոր խմբագիր՝ ՎԱՆ ԲԱՅԲՈՒՐԹՅԱՆ

Գլխ. խմբագրի տեղակալ՝ ՅՈՒՐԻ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Համարի պատասխանատու՝ ԳԱՅԱՆԵ ԲՈՍՏԱՆՋՅԱՆ

Համակարգչային ծեւավորումը՝ ՏԻԳՐԱՆ ՍԻՐԱԴԵՂՅԱՆ

ՔՅՅԵԾ ՅՈՆԱԶԵԹՈՒ: ԹԶՈԼՇՈՆԻ 0105, ԶԱԹՈՂԵՇՈՆ ԺՅԻՃ 5,
Մեր հասցեն՝ Թբիլիսի 0105 Գ.Աթոնելի փ. 5
ԾՅԼ. Հեռ. 2990-739, 2990-774
www.vrastan.ge E-mail: vrastan.press@gmail.com
Գրանցման վկայական № 4 Կ - 1439
«ԿՈՆՈՐ» հրատարակչություն

«ՅՐԱՆԻՅԱՆ»
ԹԶՈԼՇՈՆԻ, ՆԱԶԵԹՅՈՒՆ
"ВРАСТАН"
Тбилиси, Грузия
<VRASTAN>
Georgia, Tbilisi
Индекс 66445